

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«АКУШЕРСТВО, ГІНЕКОЛОГІЯ І
БІОТЕХНОЛОГІЯ ВІДТВОРЕННЯ ТВАРИН»

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)
Спеціальність: 212 Ветеринарна гігієна,
санітарія і експертиза
Рік навчання: 3-й семестр 6-й
Кількість кредитів ECTS: 6
Назва кафедри: Ветеринарної гігієни, санітарії і
експертизи
Мова викладання: українська

Лектор курсу	к. с.-г. н., доцент Паладійчук Олена Ростиславівна
Контактна інформація лектора (e-mail)	olenapaladiychuk@gmail.com

Опис навчальної дисципліни

«Акушерство, гінекологія і біотехнологія відтворення тварин» є обов'язковою компонентою освітньо-професійної програми.

Загальний обсяг дисципліни 180 год.: лекції - 30 год.; практичні заняття - 28 год., самостійна робота - 122 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – залік.

Навчальна дисципліна «Акушерство, гінекологія і біотехнологія відтворення тварин», як складова частина навчальної програми підготовки здобувачів зі спеціальності 212 Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза, освітньо-професійної програми Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза, освітнього ступеня «Магістр» ґрунтується на знанні здобувачів таких освітніх компонент, як: «Анатомія свійських тварин з латинською термінологією», «Фізіологія тварин», «Гігієна тварин», «Спеціальна ветеринарна мікробіологія», «Ветеринарна вірусологія», «Ветеринарна фармакологія, токсикологія та лікарські рослини», «Патологічна фізіологія», «Патологічна анатомія і розтин».

Призначення навчальної дисципліни

Освітня компонента «Акушерство, гінекологія і біотехнологія відтворення тварин» вивчається відповідно до навчального плану та ОПП підготовки здобувачів другого (магістерського), рівня вищої освіти за спеціальністю 212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і

експертиза», галузі знань 21 «Ветеринарна медицина».

Навчальна дисципліна є комплексною профільною клінічною навчальною дисципліною, що разом з іншими навчальними дисциплінами забезпечує фахову підготовку майбутнього лікаря ветеринарної медицини. Призначення її полягає у формуванні здобувачів основних знань та навиків при наданні акушерської допомоги, знань вмінь при проведенні лікуванні тварин з гінекологічною патологією, хвороб молочної залози, патології новонароджених. Вмінь та навичок при проведенні штучного осіменіння тварин, трансплантації ембріонів та різних біотехнологічних заходів.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Надати здобувачам теоретичні знання та практичні навички з акушерства, гінекології, андрології і біотехнології відтворення тварин. Дисципліна формує ветеринарного фахівця в процесі вивчення основ фізіологічних і патологічних статевих процесів, що відбуваються в організмі і репродуктивних органах під час: осіменіння, запліднення, вагітності, родів та післяродового періоду; хвороб статевих органів та молочної залози; профілактики неплідності; хвороб новонароджених; біотехнології розмноження тварин: штучного осіменіння, застосування біологічно активних речовин з урахуванням екологічних та технологічних процесів у відтворенні тварин.

Завдання вивчення дисципліни

Завдання вивчення навчальної дисципліни: допомогти майбутнім лікарям ветеринарної медицини осмислити теоретичні знання та практичні навички з акушерства, гінекології, андрології і біотехнології відтворення тварин, використовувати їх у практичній роботі для поліпшення здатності відтворення та продуктивності тварин.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен сформувані такі програмні компетентності:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі ветеринарної медицини, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК)

- ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 3. Знання та розуміння предметної галузі та професії.
- ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 7. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК 8. Здатність учитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 9. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного

рівня

ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК)

ФК 1. Здатність встановлювати особливості будови і функціонування клітин, тканин, органів, їх систем та апаратів організму тварин різних класів і видів – ссавців, птахів, комах (бджіл), риб та інших хребетних.

ФК 2. Здатність застосовувати методики роботи з національними і міжнародними нормативно-правовими актами, науковими працями, методичними розробками, рекомендаціями, інструкціями тощо у професійній діяльності.

ФК 3. Здатність дотримуватися правил охорони праці, асептики та антисептики під час фахової діяльності.

ФК 4. Здатність використовувати знання про хвороби тварин різної етіології для здійснення державного (внутрішнього) контролю на підконтрольних потужностях.

ФК 6. Здатність здійснювати відбір, пакування, фіксування і пересилання проб біологічного матеріалу для лабораторних досліджень.

ФК 8. Здатність планувати, організовувати та реалізовувати заходи з лікування тварин різних класів і видів, хворих на незаразні, інфекційні та інвазійні хвороби.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ПНР 2. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності, а також розуміти необхідність постійного підвищення рівня професійної кваліфікації.

ПНР 3. Визначати суть фізико-хімічних і біологічних процесів, які відбуваються в організмі тварин у нормі та за патології.

ПНР 5. Володіти знаннями про хвороби тварин різної етіології та уміти застосовувати адекватні методи і методики клінічних та лабораторних досліджень для контролю стану здоров'я тварин різних класів і видів, знати шляхи подальшого використання хворих тварин і продукції, одержаної від них, а також від тварин, підданих лікуванню, профілактичним чи іншим обробкам тощо.

ПНР 6. Знати органолептичні та інструментальні методи і методики дослідження харчових продуктів і кормів для визначення їх безпечності та якості.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (softskills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах), лідерські навички (реалізується через: робота в групах).

План вивчення навчальної дисципліни

№ з/п	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Тема 1. Вступ до дисципліни. Морфологічна структура та функція органів статеві системи самців	2		8
2	Тема 2. Фізіологічні основи і техніка отримання сперми від плідників.	2	2	8
3	Тема 3. Сперма, її склад. Фізико – хімічні властивості. Оцінювання якості сперми	2	2	8
4	Тема 4. Теоретичні основи і практика розрідження сперми плідників. Способи зберігання та транспортування сперми.	2	2	8
5	Тема 5. Морфологія та фізіологія статевих органів самок. Статевий цикл самок. Нейрогуморальна регуляція статевої функції.	2	2	8
6	Тема 6. Фізіологічні основи та технологія штучного осіменіння самок с.-г. тварин. Трансплантація ембріонів	2	2	8
7	Тема 7. Запліднення. Фізіологія вагітності, її діагностика. Патологія вагітності.	2	2	9
8	Тема 8. Фізіологія родів та післяродового періоду. Патологія родів.	2	2	8
9	Тема 9. Оперативне акушерство. Післяродові ускладнення у самок с.-г. тварин.	2	2	8
10	Тема 10. Неонатологія. Хвороби новонароджених.	2	2	8
11	Тема 11. Фізіологія молочної залози. Хвороби та аномалії молочної залози.	2	2	8
12	Тема 12. Мастит.	2	2	8
13	Тема 13. Ветеринарна гінекологія. Неплідність тварин.	2	2	9
14	Тема 14. Акушерська і гінекологічна диспансеризація.	2	2	8
15	Тема 15. Андрологічна патологія.	2	2	8
Разом		30	28	122

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця,

забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою навчальної дисципліни для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, вноситься на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Під час роботи над індивідуальними завданнями, розв'язуванням задач не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними.

Самостійна робота студента організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання (гугл-презентації, реферату).

Основні види самостійної роботи здобувача

№ з/п	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Опрацювання питань, що виносяться на самостійне вивчення	60	Протягом вивчення дисципліни	Усне та письмове опитування
2	Підготовка до лекційних та практичних занять	30	Щотижнево/під час заліково-екзаменаційної сесії	Усне та письмове опитування
3	Підготовка індивідуальних питань з тематики дисципліни	7	щотижнево/під час заліково-екзаменаційної сесії	Усне та письмове опитування

4	Індивідуальні творчі завдання (виконання гугл-презентації, презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	10	1 раз на семестр	Спостереження за виконанням, обговорення, виступ з презентацією, усний захист
5	Підготовка до контрольних робіт та тестування	15	2 рази на семестр/під час заліково-екзаменаційної сесії	Тестування у системі СОКРАТ
Разом		122		

Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Ветеринарне акушерство, гінекологія та біотехнологія відтворення тварин з основами андрології / Яблонський В.А., Хомин С.П., Калиновський Г.М. та ін.- Вінниця: Нова Книга, 2011. 600с.
2. Яблонський В. А. Біотехнологія відтворення тварин: Підручник. К.: Арістей, 2004. 296с.
3. Яблонський В. А. Практичне акушерство, гінекологія та біотехнологія відтворення тварин з основами андрології. К.: Мета, 2002. 319 с.

Додаткові:

4. Гришко Д.С. Лекції з ветеринарного акушерства: Навчальний посібник. Х.: Прапор, 2003. 400с.
5. Журавель М.П., Давиденко В.М. Технологія відтворення сільськогосподарських тварин. Підручник. К.: Видавничий Дім „Слово”, 2005. 336с.
6. **Паладійчук О.Р.** Предипінг та постдипінг - ефективні методи профілактики маститів у молочних корів. *Аграрна наука та харчові технології*. 2019. Вип. 4 (107). Т. 1. С. 100-112.
7. **Paladiychuk O.** Improvement of cow reproduction by activation method their sexual function. *Colloquium-journal*. 2021. № 3 (90). P. 21-27.
8. Фізіологія та патологія молочної залози у тварин : навч. посіб. А. В. Березовський, М. І. Харенко, В. П. Кошевой, Т. І. Фотіна, **М. М. Желавський**, В. Ю. Стефанік [та ін.] за заг. редакцією А. В. Березовського, М. І. Харенка. Київ: ДІА, 2018. 477 с.
9. Фізіологія та патологія молочної залози у тварин : навч. посіб./Березовський А. В. та ін. Київ : ДІА, 2016. 589 с.
10. Фізіологія та патологія розмноження великої рогатої худоби/ Калиновський Г. М. та ін. : навч. посіб. 2-ге вид., перер. і доп. Житомир : «Полісся», 2014. 464 с.
11. Фізіологія та патологія розмноження дрібних тварин : навч. посіб./ Березовський А. В. та ін. Київ : ДІА, 2014. 240 с.
12. Фізіологія та патологія розмноження коней : навч. посіб. / Березовський А. В. та ін. Житомир : Полісся, 2017. 392 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Сайт-довідник « Акушерські хвороби тварин» <http://hvoroby-tvaryn.ru /hvoroba/>
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. Електронний фонд(тематичні та видові зібрання публікацій) <http://www.nbuv.gov.ua/>
3. Вікіпедія <http://ru.wikipedia.org/>
4. Доступ до повних текстів наукових журналів <http://www.doaj.org/>
5. Електронна навальна картка дисципліни «Акушерство, гінекологія і біотехнологія відтворення тварин»(внутрішній сайт ВНАУ Електронна система «Сократ»): <http://socrates.vsau.org/>

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВИТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки - на заліку.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

	Вид навчальної діяльності	Бали
<i>Атестація 1</i>		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	2
2	Участь у роботі на практичних заняттях	4
3	Виконання домашніх завдань	4
4	Виконання контрольних робіт, тестування	10
5	Індивідуальні та групові творчі завдання (виконання гугл-презентації, дослідницькі проекти)	10
Всього за атестацію 1		30
<i>Атестація 2</i>		
6	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	2
7	Участь у роботі на практичних заняттях	4
8	Виконання домашніх завдань	4
9	Виконання контрольних робіт, тестування	10
10	Індивідуальні та групові творчі завдання (виконання гугл-презентації, дослідницькі проекти)	10
Всього за атестацію 2		30
Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності		10
Підсумкове тестування		30
Разом		100

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він не допускається до заліку чи екзамену. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
66-74	D	задовільно
60-65	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни